

16. marts 2017

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Styrelsen for Forskning og Uddannelse
Att: Direktør Hans Müller Pedersen
Bredgade 40
1260 København K

Høringssvar vedrørende Censorudvalgets anbefalinger til indhold af ny censorordning

Hermed fremsendes vedrørende Censorudvalgets anbefalinger til indhold af ny censorordning.

Høringssvaret sendes på vegne af Censorformandskaberne for de kortere og videregående uddannelser på erhvervsakademierne, i det følgende kaldet "Censorformandskaberne".

Censorformandskabernes ansvarsområde omfatter:

- Merkantile erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser
- IT KVU uddannelser og IT professionsbacheloruddannelser
- Akademiuddannelser, AU
- De tekniske KVU uddannelser og professionsbacheloruddannelser
- Den merkantile diplomuddannelse

Høringssvaret indsendes på baggrund af censorudvalgets rapport samt Censorformandskabernes generelle interesse i at medvirke til udvikling af de uddannelser, der er omfattet af censorformandskabernes ansvarsområde.

CENSORFORMANDSKABERNE FOR DE KORTERE OG VIDEREGÅENDE UDDANNELSER PÅ ERHVERVSAKADEMIERNE

Censorformandskaberne takker for modtagelsen af Censorudvalgets rapport og har med interesse læst det modtagne materiale, og har fundet anledning til nedenstående anbefalinger og bemærkninger.

Censorformandskaberne er overordnet set positive overfor censorudvalgets anbefalinger, idet forslaget indeholder forbedringer, der har været ønsket i en længere periode. Der er dog også forhold, som Censorformandskaberne anser for unødvendige at ændre, idet de indenfor de kortere videregående erhvervsrettede uddannelser giver god mening og gode relationer til specielt aftagerne, som er en vigtig del af kvalitetssikringen og relationen til uddannelserne.

Censorformandskaberne deler ikke censorudvalgets bekymring om samarbejdet mellem institutionerne med henblik på at etablere landsdækkende censorkorps.

Censorformandskaberne omfatter i alt uddannelser, der samlet set har 22.715 beskikkede censorer, heraf mere end 50 % aftagercensorer i flere år været landsdækkende og har et meget velfungerende samarbejde med alle institutioner, der udbyder uddannelserne, som er censorformandskabernes ansvarsområder.

Censorsekretariatets samlede antal beskikkelser fordelt på sekretariatets uddannelser er 22.715 fordelt på

1. Fuldtidsuddannelser: 16.691 beskikkelser
2. Akademiuddannelserne: 5.797 beskikkelser
3. Diplomuddannelserne: 227 beskikkelser

Censorkorpsets uafhængighed i forhold til institutionerne kan og bør fortsat fastholdes på baggrund af udvalgets forslag til regler og udformning af censurpolitik.

UDVALGETS ANBEFALINGER OG KOMMENTARER DERTIL

Udvalgets anbefalinger er i det følgende beskrevet/citeret med kursiv skrift.

Censorformandskabernes kommentarer er skrevet med almindelig skrift.

ANBEFALING 1: FÆRRE CENTRALT FASTSATTE REGLER OM CENSUR

Udvalget anbefaler:

- *At det gældende centrale krav om, at mindst en tredjedel af en uddannelses ETCS-points skal dokumenteres ved eksterne prøver, ophæves, jf. kapitel 7.*

Minimumsgrænsen for eksaminer med ekstern censur bør fastholdes med 33 % af uddannelsens ECTS points. Indenfor de kortere videregående erhvervsrettede uddannelser er andelen af eksaminer med ekstern censur en del højere end de 33 %, som i dag er kravet.

CENSORFORMANDSKABERNE FOR DE KORTERE OG VIDEREGÅENDE UDDANNELSER PÅ ERHVERVSAKADEMIERNE

De studerende – og institutionerne har behov for undervejs i uddannelsesforløbet at mødes og følge uddannelsens niveau. Dette gøres blandt andet ved, at der afholdes eksaminer med ekstern censur i tværfaglige erhvervsrettede projekter undervejs i studiet. For deltidsuddannelserne skal nævnes at de studerende har en 6 årig periode til at færdiggøre en hel akademiuddannelse. Dette kan blive en udfordring, såfremt at de studerende kun møder ekstern censur på fx afgangprojektet. I praksis betyder det, at den studerende kan risikere ikke at møde ekstern censur i store dele af uddannelsesperioden, hvorfor minimumsgrænsen på 33 % ikke bliver en realitet.

Det betyder, at en del mere end 33 % af de kortere videregående erhvervsrettede uddannelsers samlede ECTS points allerede i dag afholdes med ekstern censur.

Det er væsentligt, at der er centralt fastsatte regler om ekstern censur, således at et ensartet kvalitetssikringsniveau fastholdes på landsplan.

Udvalget anbefaler:

- *At andelen af aftagercensurer i de enkelte censorkorps overlades til institutionerne. Det indebærer, at det gældende centrale krav om, at en tredjedel af censorerne i censorkorpsene på de erhvervsrettede videregående uddannelser skal være aftagercensurer, ophæves, jf. kapitel 7 og 9.*

At ophæve centrale krav omkring at mindst 1/3 del af censorkorpset skal være aftagercensurer, vil give store udfordringer i forhold til allokering af censorer, da interne bedømmere vil være optaget af anden aktivitet på prøvetidspunktet. Denne betragtning udspringer af kendskabsgraden fra praksis i brugen af aftagercensurer. Uddannelserne afholder typisk ekstern censur i samme tidsrum/periode på landsplan.

Et andet væsentligt element er, at det indenfor de kortere videregående uddannelser er af meget stor vigtighed for at uddannelserne til stadighed er tilpasset aftagernes behov og krav, hvorfor en ophævelse af 1/3 kravet synes uforståeligt. For faglærte voksne på efter videre uddannelse, der bygger oven på deres faglige uddannelse, giver det heller ikke mening, hvis censorrelationen til arbejdsmarkedet forsvinder.

Udvalget anbefaler:

- *At der centralt fastsættes regler om, at institutionerne er forpligtede til at anvende ekstern censur ved bedømmelsen af de afsluttende store opgaver i uddannelserne, hvor det også er censorernes opgave at sikre et ensartet niveau på de samme eller sammenlignelige opgaver på uddannelser i hele landet, jf. kapitel 7. Bedømmelsesformen på de øvrige udprøvnings fastsættes af institutionerne.*

Dette forslag er godt, idet det fastholder hidtidig praksis.

Udvalget anbefaler:

CENSORFORMANDSKABERNE FOR DE KORTERE OG VIDEREGÅENDE UDDANNELSER PÅ ERHVERVSAKADEMIERNE

- *At der centralt fastsættes regler om, at uddannelsesinstitutionernes prøve- og eksamenssystem skal indgå som et centralt element i akkreditering af institutionernes sikring af uddannelsernes kvalitet og niveau, herunder at en tredjedels kravet først bortfalder, når den enkelte institution har vedtaget sin udprøvnings- og censurpolitik og indsendt denne til Danmarks Akkrediteringsinstitution, jf. kapitel 5.*

Dette forslag er i sin helhed godt, men som ovenfor nævnt ville det være bedre at fastholde tredjedelskravet og lade det gælde for alle uddannelser, således at aftagernes medvirken til sikring af kvalitetsudviklingen på uddannelserne ikke blot fastholdes, men også forbedres og udvides.

ANBEFALING 2: FORANKRING PÅ UDDANNELSESINSTITUTIONERNE

Udvalget anbefaler:

- *At uddannelsesinstitutionerne i forbindelse med akkrediteringen af deres prøve- og eksamenssystem udformer en politik for udprøvning og censur, der skal implementeres, så det er transparent og klart for de studerende, eksaminator og censor, hvad der kræves. Institutionerne kan bl.a. hente international inspiration til, hvordan de kan arbejde systematisk hermed, jf. kapitel 4 og 5.*

For så vidt som forankringen på uddannelsesinstitutionerne skal forstås som en processuel forankring, har Censorformandskaberne ingen betænkeligheder ved forslaget.

Udvalget anbefaler:

- *At rammerne for dialogen mellem censorkorps/censorformandskaber og institutionerne fastsættes af institutionerne enkeltvis eller i fællesskab efter dialog med censorkorps/censorformandskaber. Det indebærer, at de gældende centrale krav herom ophæves, jf. kapitel 5.*

Censorformandskaberne finder forslaget velbegrunderet og det bør kunne lede til et mere optimalt samarbejde.

Udvalget anbefaler:

- *At administrationen af censorsystemet, herunder også beskikkelse af censorer fremover forankres på institutionerne, jf. kapitel 10.*

Censorformandskaberne kan tilslutte sig dette forslag, idet institutionerne og censorformændene har de bedste forudsætninger for at kunne varetage denne rolle.

Styrelsens rolle i beskikkelserne har hidtil været meget beskeden og primært af formel karakter, hvorfor Censorformandskaberne ikke ser problemer i, at administrationen overgår til institutionerne og formandskaberne: Det skal dog tilrettelægges således, at det fortsat er censorformandskabet, der forestår beskikkelserne i samråd med

CENSORFORMANDSKABERNE FOR DE KORTERE OG VIDEREGÅENDE UDDANNELSER PÅ ERHVERVSAKADEMIERNE

institutionen. Navnlig her er det vigtigt at censorformandskabet fungerer uafhængigt af institutionerne.

Hensyntagen til udvalgets synspunkter (censorudvalgets rapport side 62 øverst) om klart forankret ledelsesansvar for uddannelsernes faglighed og kvalitet, interne og eksterne kvalitetssikringssystemer, såsom prækvalificering og institutionsakkreditering, som forudsætter evaluering af egne uddannelser samt aftagerpaneler, yder ikke selvstændighed for censorkorpset – og slet ikke, hvis dette beskikkes af, og er under instruktionsbeføjelse af institutionerne.

Spørgsmålet om, hvem der har instruktionsbeføjelsen over for censorformændene og de enkelte censorer må i virkelighedens verden anses som en kuriøs formalitet uden reel betydning. Skal det endelig afgøres, bør det være Styrelsens ansvar – for så vidt som vi bør fastholde den som vores opdragsgiver.

At det kan give særlige udfordringer, at der ikke er sammenfald mellem den myndighed, der afholder alle udgifter til censorordningen, herunder udgifterne til censorformandskabet og sekretariatet, og den myndighed der beskikker censorerne, må ligeledes anses for en formalistisk tankegang. At der ikke er sammenfald er blot med til at understrege censorkorpsets uafhængighed.

Udvalget overvejer (delvist citeret fra rapporten)

- *I udvalgets overvejelser indgår endvidere, at i dag vælges censorkorpsets censorformænd og eventuelt en eller flere næstformænd af og blandt censorerne i hvert enkelt censorkorps. Der er således ikke centralt fastsatte standarder for faglige kompetencer, som censorformanden/næstformændene skal have.*

Censorerne er gennem deres beskikkelse blevet vurderet i forhold til de nødvendige kvalifikationer og kompetencer, som en censor skal besidde. Det kan være udmærket, at beskrive disse kompetencer mere formelt. Censorformandskaberne ser dog ikke, at der er et problem på dette område.

Udvalget noterer

- *Der er ikke ens opgavevaretagelse for censorerne på de forskellige uddannelsesområder.*

Dette forhold anses ikke som et problem, idet forskellige uddannelsesområder forudsætter forskellige organisationer af tilhørende censorkorps, hvilket også kan ses som en styrke, idet censorkorpset da tilpasses de faglige behov, der måtte være på institutionerne.

ANBEFALING 3: STYRKELSE AF CENSORFORMANDSKABERNE

Udvalget anbefaler:

CENSORFORMANDSKABERNE FOR DE KORTERE OG VIDEREGÅENDE UDDANNELSER PÅ ERHVERVSAKADEMIERNE

· At der reelt beskikkes landsdækkende korps af censorer, sådan at der etableres væsentligt færre, større og bredere censorkorps med færre censorer, jf. kapitel 6 og 9.

Censorkorpsene indenfor de kortere videregående erhvervsrettede uddannelser er i forvejen et af de største og er landsdækkende, hvilket bør fastholdes. Dermed sikres det bedst muligt, at censorerne kan medvirke til en ensartet udvikling og kvalitetsniveau af de kortere videregående erhvervsrettede uddannelser på tværs i Danmark.

Udvalget anbefaler:

- At censorformanden og eventuelt næstformænd ikke længere vælges af og blandt censorerne i censorkorpset, men udvælges af institutionerne og ansættes på én uddannelsesinstitution.*

Dette forslag kan ikke accepteres. Censorformanden er i varetagelsen af sin funktion uafhængig af institutionerne, jf. kapitel 10. Censorformandskabet skal fortsat vælges blandt censorerne af hensyn til formandens uafhængighed. Der er en fare for en sammenblanding af roller, og forslaget strider samtidig mod den ønskede uafhængighed. Da der bliver tale om et egentligt ansættelsesforhold, er det ikke en god ide, at institutionerne udvælger formænd og næstformænd. Censorformanden er også i dag aflønnet af en institution, og valget af censorformandskab kan udmærket fortsætte som i dag samtidigt med at censorformanden af hensyn til sin egen censorfaglige udvikling får en tættere tilknytning til den daglige ledelse på institutionen/institutionerne.

Udvalgets anbefaler

- At censorformandskaberne får til opgave at beskikke og fortage de løbende udpegninger af censorer til de konkrete prøver og rapportering/rådgivning til institutionerne, jf. kapitel 5, 8, 10.*

Dette forslag kan kun delvist accepteres. Indenfor de kortere videregående erhvervsrettede uddannelser, som spænder fagligt bredt og omfatter mange uddannelser, er det en ganske stor opgave at foretage de løbende udpegninger af censorer til de konkrete prøver. Det vil være meget vanskeligt at passe et 37+ timers job samtidig med at man er censorformand. Den nuværende model, hvor censorsekretariatet for de kortere videregående erhvervsrettede uddannelser sikrer allokeringen af censorer i samarbejde med censorformandskaberne vil være langt at foretrække.

Censorformandskaberne har ikke på noget tidspunkt oplevet problemer med den nuværende ordning, hvor vi netop i tæt samarbejde med institutioner har haft en god og gensidig dialog om censorallokeringen.

Forslaget er vel også i sin helhed udgiftsneutralt, idet udgifter til censorformandskaberne vil øges samtidigt med, at institutionerne får færre omkostninger, når de ikke længere skal varetage dele af opgaven.

CENSORFORMANDSKABERNE FOR DE KORTERE OG VIDEREGÅENDE UDDANNELSER PÅ ERHVERVSAKADEMIERNE

- *At der sker en professionalisering i varetagelsen af formandskabsopgaven, jf. kapitel 6.*

Dette forslag kan helt klart accepteres omend Censorformandskaberne allerede i dag mener at opfylde de krav, der bør stilles til et godt formandskab.

ANBEFALING 4: OPKVALIFICERING AF CENSORERNE

Udvalget anbefaler:

- *At de gældende centrale krav om censorernes kompetencer fastholdes, herunder at det reelt sikres, at censor i hele beskikkelsesperioden har et aktuelt kendskab til arbejdsmarkedet for den enkelte uddannelse, jf. kapitel 9.*

Dette forslag er godt, omend der bør være krav til censors faglighed indenfor det/de fag, vedkommende skal censurere i. Censorerne bør samlet set have et kvalifikationsniveau, der er højere end afgangsniveauet for uddannelsen. Ved kvalifikationsniveau forstås ud over pædagogisk kompetence dokumenteret teoretisk, faglig samt erhvervs- og/eller professionsmæssig kompetence.

Udvalget anbefaler:

- *At censorernes kompetencer reelt vurderes, både inden censorerne beskikkes og genbeskikkes, jf. kapitel 9.*

Dette forslag er udmærket.

Udvalget anbefaler:

- *At det rigtige censormatch til de konkrete prøver sikres af censorformandskaberne ved allokeringen af censorer, jf. kapitel 8 og 9.*

Dette forslag er udmærket. Det kan med fordel udbygges med en høring af eksaminator for at undgå eventuel kritik af censorvalget.

Udvalget anbefaler:

- *At det ud fra et hensyn til det rigtige censormatch skal være muligt at ad hoc beskikke censorer, hvor det er fagligt velbegrundet, jf. kapitel 6 og 9.*

Dette forslag er udmærket, og afviger ikke fra hidtidig praksis indenfor de kortere videregående erhvervsrettede uddannelser.

Udvalget anbefaler:

- *At censorerne generelt kvalificeres til censoropgaven ved hjælp af en struktureret introduktion til censorhvervet, jf. kapitel 9.*

CENSORFORMANDSKABERNE FOR DE KORTERE OG VIDEREGÅENDE UDDANNELSER PÅ ERHVERVSAKADEMIERNE

Dette forslag er godt. Hvordan uddannelsen af censorerne skal ske bør diskuteres med institutionerne og censorformandskaberne.

ANBEFALING 5: RETSSIKKERHEDEN FOR DE STUDERENDE

Udvalget anbefaler:

- *At censorsystemets uafhængighed i forhold til fordelingen af censoropgaver opretholdes, således at det er censorformanden, der fordele opgaver til censur til den konkrete prøve efter faglige kriterier/retningslinjer fastsat af institutionerne, jf. kapitel 8.*

Dette forslag er godt og kan med fordel udbygges med en høring af eksaminator for at undgå eventuel kritik af censorvalget.

Udvalget anbefaler:

- *At matchningen mellem censors kompetencer og den konkrete censuropgave prioriteres fremfor hensynet til at undgå gentagen censur, jf. kapitel 8 og 9.*

Dette forslag kan helt klart accepteres, idet en af de senere års ændringer af Eksamensbekendtgørelsen for de Erhvervsrettede uddannelser i nogle tilfælde har besværliggjort censors rolle i forhold til at kunne følge udviklingen i kvaliteten af f.eks. en nyetableret uddannelse. Censorformandskaberne har aldrig klart forstået bestemmelsen om gentagen censur, der kun eksisterer i den ene af eksamensbekendtgørelserne. Bestemmelsen har ikke eksisteret i mange år og kom så vidt vides ind i bekendtgørelsen uden en høring.

Udvalget anbefaler:

- *At gensidig censur fortsat skal undgås, medmindre faglige forhold i den konkrete situation nødvendiggør det, jf. kapitel 8.*

Dette forslag er godt og fastholder hidtidig praksis indenfor de kortere videregående erhvervsrettede uddannelser.

Udvalget anbefaler:

- *At de studerendes retssikkerhed understøttes af klagesystemet, og at de eksisterende klagemuligheder opretholdes, idet ankenævnene dog sammensættes af én censor og én undervisningsberettiget eksaminator, jf. kapitel 8.*

Dette forslag er principielt OK. Regelsættet bør dog overvejes grundigere, idet den hidtidige ankenævnetsordning har fungeret godt indenfor de kortere videregående erhvervsrettede uddannelser.

CENSORFORMANDSKABERNE FOR DE KORTERE OG VIDEREGÅENDE UDDANNELSER PÅ ERHVERVSAKADEMIERNE

AFSLUTTENDE BEMÆRKNINGER

Det skal bemærkes, at Censorformandskaberne fortsat kunne ønske sig, at der kun var en Eksamensbekendtgørelse for alle de videregående uddannelser, dvs. at Eksamensbekendtgørelsen for Universitetsuddannelser blev lagt sammen med bekendtgørelsen for prøver i Erhvervsrettede videregående uddannelser. Hermed kunne unødigt administrativt arbejde undgås og unødvendige forhold i begge eksamensbekendtgørelser optimeres, f.eks. reglerne om gentagen censur og censors kvalifikationer.

Det skal i den forbindelse siges, at det ikke er et spørgsmål om blot at lade den ene eksamensbekendtgørelse blive gældende for alle eksaminer. Der er gode elementer i begge eksamensbekendtgørelser, der bør føres videre i en samlet eksamensbekendtgørelse ligesom, der er elementer, der bør korrigeres.

Censorformandskaberne for de kortere og videregående erhvervsrettede uddannelser på erhvervsakademierne ser frem til fortsat at medvirke til kvalitetssikringen af de uddannelser, som censorformandskaberne er ansvarlige for.

Med venlig hilsen

Michael Vaag

På vegne af censorformandskaberne for:

- Merkantile erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser
- IT KVU uddannelser og IT professionsbacheloruddannelser
- Akademiuddannelser, AU
- De tekniske KVU uddannelser og professionsbacheloruddannelser
- Den merkantile diplomuddannelse